

Elmesélem neked...

A mi strandunk

Írta: Máj János

A mi strandunk

A két háború között úgy döntött Zirc község vezetése Szokoly Jegyző úr irányításával, hogy strandot építenek Zircen. Úgy gondolták, hogy a helyiek egészségéért és a turisták jobb ellátásáért, megéri megépíteni a fürdőt. Ki is választották a helyet az arborétum déli szélárnyékos végében, a Gyóni Géza utca bal oldalán. Megépült a fürdő felnőtt és gyermek medencével. Belépőkapuval, kabinokkal a kornak megfelelően. A vizet a Cuha patakból egy zsilippel felduzzasztva szűrőn és egy hosszú előmelegítőn keresztül vezették a medencébe, állandó körforgást biztosítva a medencének, mert a másik oldalon a túlfolyón visszafolyt a Cuhába. A háború után az ötvenes években sok kisgyermek született, a szegény családok nem jutottak el a Balatonhoz, de a strandra be tudtak jutni. Mi gyermekek, a paraszti munka állandó résztvevői voltunk, táborra, nyaralásra nem is gondolhattunk. Csemetekertbe jártunk dolgozni, meg a TSZ-be krumplit szelektálni, lent kötözni. Otthon a kisállatokat láttuk el, míg a szülők dolgoztak.

De a STRAND!!! Az a mi életünkben is nagy szerepet töltött be. Hét végén két forint költőpénzt kaptunk. Ezzel lehetett a többiekkel a ligetben strikkezni. Vonalra pénzt lehetett dobni, aki a vonalra vagy a vonalhoz legközelebb dobott, az feldobhatta az összes pénzt, ha bementa, hogy fej vagy írás. Amint leesett a földre, és a választott érem oldala megegyezett az előre bementdottal, azok a pénzek a feldobót illették. Ha nyert az ember, akkor volt mozi, meccsbelépő, nyalóka a Nyári néninél, vagy strandbelépő. Ha veszett, akkor semmi. Legtöbbször a strandot választottuk. Kirsch Gyuri, Véber Bozsó, meg a többi Reguly utcabéli gyerek sokszor úgy jutottunk be a fürdőbe, hogy egy pár kiló vasdarabot vittünk lefelé menet a pajtás kocsival a Boros bácsinak, aki nagyon megértette a gyerekeket. Akármennyi vasat vittünk, és ahányan voltunk, mindig megkaptuk fejenként a két forintot, ha kevés vasat vittünk akkor is, de igaz, ha sokat vittünk, akkor is. Boros bácsi a Damjanich utca sarkán üzemeltette a vas és papír átvevőhelyet. Isten nyugosztalja Boros bácsi!

A pénzt magunknál tudva megindultunk a strand irányába. A pajtás kocsi kettő húzta, a többiek ráültek. Leérve az arborétumhoz már halottuk a strand felől a semmihez sem hasonlító gyermekzsivajt. Örömmel szaporáztuk lépteinket Punk Laciéig, ott letettük a kiskocsit, és együtt mentünk fürödni. A strand elé érve sorba álltunk, és megvettük a jegyet Lakosi bácsitól, aki az ablak másik oldalán ült, és útba igazítást is kaptunk tőle, hogy hogyan viselkedjünk. Lakosi néni kint a terepen mozgott, és megdorgálta a rendetlenkedőket.

Beérve leterítettük a pokrócot. Kabin nem kellett, mert mindig klott gatyába mentünk, abban is fürödtünk, és ha megszáradt, abban is mentünk haza. A „fecske” fürdőnadrág csak későn lépett be az életünkbe, amikor már nagyobbacsok lettünk. A „fecske” egy kék színű anyagból készült háromszögletű kis gatyá volt, melynek egyik oldalán két kötő szolgált a rögzítésre. A háromszöglet közepén egy négy centiméter széles fehér csík osztotta ketté. Ez volt a fürdőnadrágunk. A medencében már bent voltak a haverok: Répás Gabi, Regénye Imi. Őket vízi embereknek hívtuk, mert alig jöttek ki a vízből. Ha hirtelen vihar keletkezett, mindenki a kabinokban fagyoskodott, de Répás Gabi, meg a Reges a medencében maradtak, és minket is invitáltak, hogy most a legjobb a víz. A vihar elmúltával mi is bementünk a vízbe, és tényleg jó melegnek tűnt, és élveztük az úszkálást, a strandolást.

Wittmann Jani, Erzsébet és Bagó, az öccsük, hazaszaladtak a vihar elől, és amikor elmúlt a rossz idő, visszajöttek. Olyan közel laktak, hogy ebédelés közben csöpögött a fürdőruhájukból a víz.

A medence partján lehetett hintázni, gyűrűzni. A gyűrűvel mindenki megmutathatta, milyen erős, és különböző gyakorlatokat tanultunk egymástól.

A kézilabdás Bíberek, Selmeczi Gyuriék állandó kuncaftok voltak a strandon, bérletük volt, és mindig a zsilip közelében tanyáztak, a két méteres víz körül. Gyermekfejjel nézve hatalmas fejeseket ugrottak, és nagy csapásokkal hamar átúszták a medencét. Nagyon imponáló volt ez olyan kis embereknek, mint akkor mi voltunk. Meg is próbálkoztunk, de csak elől az egy méteres víznél, mert aki hátra tévedt, azt a Bíberek elkapták, kezét-lábát megfogták, meglengették, feldobták a víz fölé magasra, a gyerek a hasán csattanva ért a vízre, utána pedig menekülés.

Úszógumi csak keveseknek volt, az is autóbelső. Néha kölcsönkaptuk, szerettünk vele hajóházáni. Búvárszemüvege a Stark fiúknak volt, kölcsönadták,

de a zöld vízben nem sokat láttunk. A Gerlei gyerekek békauszonyt hoztak, azzal nagyon gyorsan lehetett úszni. Ott mindenki egyforma kis gatyás gyerek volt, és egy kis „kaja” cserével mindent meg lehetett szerezni kipróbálásra.

Amikor nagyobbak lettünk, lányokkal is a strandon találkoztunk. Sok diákszerelem szövődött a vízparton, a vízben. Igazi találkahely volt a fürdő. Ott meg lehetett mutatni ki mit tud, milyen gyorsan ússza át a medencét, és meddig bírja víz alatt. Ezek a dolgok imponáltak a lányoknak. Később aztán – igaz ez tilos volt- az éjszakai fürdőzések is előfordultak. Akkor igazán jó meleg volt a víz, és nem kellett a fürdőnadrág sem. A Cuha apadása után hálózati vízzel töltötték fel a medencéket, ami először nagyon hideg volt, később, mire megmelegedett, megalgásodott, megzöldült a víz. De strand még így is, akkor is a mi strandunk volt. Ma is sokszor emlegetem az unokáimnak, akik már az Adrián is strandoltak, hogy nekünk ez volt a minden. Ez volt a Balaton, az Adria és a tenger. Ha ma találkozunk, Répás Gabi, Reges, / már közülünk is sokan elmentek/, ha nincs más témánk, a strandról mesélünk, és mindannyiunk arca mosolyba, nevetésbe vált, mert az igazi volt, a miénk volt. A kilencvenes évek után az akkori városvezetés úgy döntött, hogy nem kell a strand. Ma családi ház árválkodik a régi kabinok mellett, a medencék eltűntek, mint a Báberek, Véber Bozsóék, Kirsch Gyuriék, és a többiek. Isten veletek régi játszótársak!